

ganste stemmede overens med min. Kun beklager jeg, at det ærede Medlem ikke har gjort noget Forsøg paa at sætte sin Anskuelse igjennem, ikke har givet den Udtryk i et bestemt Forslag og ikke har indbudt Thinget til at stemme derover; thi det vilde have været mig en sand Fornøjelse at anbefale dette Forslag. — Med Hensyn til Forslaget om Stiftsmidlerne har jeg en Udtalelse at fremsætte, som ogsaa er foranlediget ved, hvad det ærede Medlem yttrede om den Brug, der kunde gjøres af dem ved at overføre, uden at lade Pengene gaa ind i Stiftsmidlerne, hvad der var taget fra eet Embede umiddelbart til et andet. Jeg skal udtale, at dette efter min Opfattelse ikke vil være stemmende med det Forslag, som nu foreligger; men jeg vil benytte Leiligheden til at gjøre opmærksom paa, at det ærede Medlem i flere Punkter ikke har sat sig ret ind i, hvad man forstaar ved „Stiftsmidler“, og hvilken Raadighed der hidtil har været udøvet herover. Det almindelige Standpunkt, som det ærede Medlem indtog med Hensyn til Bedømmelsen af, hvorledes der raades over de kirkelige Midler, var det, at han mindede om, at det var Statsmidler. Dette indrømmer jeg, deri har det ærede Medlem Ret; jeg har oftere havt Leilighed til at udtale mig derom, jeg har udtalt mig for, at det er Statsmidler, og jeg gjentager det fra denne Plads, at dette vedvarende er stemmende med min Opfattelse. Men nu uddrog det ærede Medlem adskillige Slutninger deraf, hvis Rigtighed jeg ikke kan erkjende, og disse samlede han i den Hovedbetragtning, at man har fundet sig i den hidtilværende Tilstand, men ikke dermed fundet, at den var lovlig, at den var, som den burde være. Paa denne Maade kan man imidlertid ikke behandle saadanne Spørgsmaal. Er Tilstanden ikke lovlig, ja saa har man for lang Tid siden af al Kraft maattet modsætte sig den, og naar man har ladet den gaa, som den er, i en lang Mærkelse, saa kan man ikke paa een Gang sige: Ja det have vi fundet os i, men derved have vi ikke anerkjendt det, og nu ville vi ganske vilkaarlig søge at forandre det; det kan ikke gaa. Det ærede Medlems Opfattelse af, hvorledes der raades over Stiftsmidlerne, var heller ikke korrekt. Det ærede Medlem sluttede sig i den Henseende til, hvad der blev udtalt af et andet æret Medlem ved Sagens 2den Behandling, at saalænge disse Midler administrerede sig selv, som det ærede Medlem kaldte det, eller saa længe de gik umiddelbart over til Nyderne, saalænge var der ingen Anledning til at inddrage dem paa Finantsloven, men naar dette ikke fandt Sted, maatte det gaa der, paa samme Maade som med Bispetienderne. Hvad Bispetienderne angaar, saa vil jeg ganske i Forbigaaende bemærke, at de findes paa Finantsloven, fordi de gaa ind i Statskassen, hvilket er en ganske anden Sag; midlertidig ere de paa denne Maade inddragne. Dette bemærker jeg i

Forbigaaende; men jeg vil gjøre opmærksom paa, at naar det ærede Medlem havde tænkt nærmere over Sagen, vilde der ganske vist have været ham ikke saa Rensdagjæringer bekiendt, som staa i bestemt Strid med den Opfattelse, han gjorde gjældende af, hvorledes der raades over Stiftsmidlerne, eller — jeg skulde ikke sige: raades over Stiftsmidlerne, men over de til Folkekirkens Raadighed henlagte Midler, og navnlig af, hvorledes de administreredes. Det er nemlig en velbekjendt Sag, at der sælges, i et stort Omfang endog saa, Jord, som henhører til Præstegaarde, det er foregaaet i en lang Mærkelse af Nar og foregaaet i den sidste Tid i et stort Omfang; men Alt, hvad der paa denne Maade frasælges en Præstegaardsavling, det gaar ind i Stiftsmidlerne og administreres altsaa, og skulde efter det ærede Medlems Betragtning gaa ind paa Finantsloven. Dette er imidlertid aldrig Noget tidligere falden paa at fordrø, og jeg tror egentlig heller ikke, at det er det ærede Medlems Mening. Der er ofte paa samme Maade bleven talt om Tienderne. Tienderne kan man umblabe at inddrage paa Finantsloven, fordi de gaa umiddelbart over til Nyderne, men administreres de, maatte de inddrages paa Finantsloven. Der er det en velbekjendt Sag, at i saare mange Tilfælde er Delingen af alt for store Præstegaarde forberedt derved, at Tienden af et af de Sogne, som hører til et Pastorat, er taget bort, saaledes at Præsten ikke oppebærer denne Tiende, men at den indbetales i Stiftsmidlerne, for der at opsamles til Etableringen af en Præst i det Sogn, som skal frastilles. Heller ikke i dette Tilfælde er det hidtil faldet Noget ind, at Midlerne skulde opføres paa Finantsloven eller indbetales i Statskassen, saa at den Betragtning, hvorfra det ærede Medlem er gaaet ud, i mange Maader ikke er korrekt. Jeg er overbevist om, at, naar det ærede Medlem gjennemtænker, hvad der indeholdes i hans egne Erfaringer, vil han være enig med mig i denne Paastand. Med Hensyn til den Raadighed, der udøves eller tænkes udøvet, naar det nu foreligger det Forslag var vedtaget, fremsatte det ærede Medlem den Bemærkning, at nu kunde Ministeren uddele disse Penge til hvem han vilde, og han fandt, at dette var noget aldeles abnormt. Dertil knyttede det ærede Medlem en Bemærkning, som viser, at den Parallel, som bragte ham til at fremsætte denne Paastand, var dragen fra andre Embedsforhold. Naar man gav Lønningsslove for visse Embeder, da vilde ganske vist noget Sligt være aldeles abnormt; men da man her behandler Forhold, hvor der er en ganske anden Bestyrelse, hvilket man jo ser deraf, at et fraskilt Sogn, som jeg nylig omtalte, kan oprettes til et særligt Embede, og Kongen, uden at Rigsdagen spørges derom, kan bestikke en pensionsberettiget Embedsmand i dette Embede, saa vil det ærede Medlem forhøjbentlig se, at denne